

sedanji ministri in v prvi vrsti grof Taaffe. — Ljubi Bog, manj ni tega nihče kriv, kakor ravno grof Taaffe. On je ravno mož, ki še drži Nemcev vladu po koncu, na tihem sicer a to je vse eno, pri nas so kakor prej, tako slej Nemci na vrhu.

In ravno zoper njega so naši Nemci toliko hudi. V tem je grda hinavščina ali pa nevednost. Eno ali drugo je gotovo. Ker pa nečemo misliti, da vidijo naši, toliko prebrisani Nemci le dotlej, dokler seže njih roka, za to se nagibamo zmerom bolj na ono stran, da so hinavci, pravi pravcati hinavci.

Ne, gotovo naši Nemci ali kar so že, ti nimajo uzroka kričati, da se jim godi krivica, bolje, kakor pod to vladu se jim ne more posemal goditi nikoli. Pri nas je sedaj še Nemec vse, več pa ne more biti tudi tačas, ako pridejo čisto njih možje na krmilo.

Molčala druga ljudstva ne bodo, časi, v katerih je bilo nemčurstvo cvelo, ne da bi se druga ljudstva bila za to izmenila — ti časi so minoli.

Nesreča v bavarski kraljevi rodovini.

Da bi kedaj kak kralj ali cesar sam, sit življenja, skočil v vodo, to se ni še z lehka zgodilo, zadnjo nedeljo, o binkošti, pa se je to zgodilo na Bavarskem. Kralj Ljudevit II. namreč je to storil v jezeru, ob katerem se razprostira park kraljeve graščine Berške.

Ker je kraljeva rodovina v bližnjem rodu naše cesarske hiše, zanima tudi nas ta čin kralja toliko bolj ter ga hočemo za to opisati, kolikor se to da po poročilih, ki so jih listi prinesli.

Ranjeci kralj se je porodil dne 25. avgusta 1845 in bil je kralj postal dne 10. marca 1864, vladal je torej celih 22 let. Ves ta čas se ni veliko zmenil za vladu, ter jo je prepuščal svojim ministrom, sam pa je stavil na raznih krajih velike in umetne graščine, nasajal je krasne vrtove ter se kratko asil po gledališčnih igrar. Le-te so se godile v krasnih gledališčih, po slovečih igraricah, večinoma pa le vpričo kralja samega.

Te reči so stale drag denar in kralj je prišel v hude denarne stiske. Kraljev stric, princ Luitpold, je bil vsled tega zadnje dni prevzel vladu ter so kralja hoteli djati pod varuha, češ, da je zblaznel. Njegov domači zdravnik, dr. Gudden je imel nalogo, nadzorovati ga. V nedeljo popoldne šel je kralj z dr. Guddenom na sprehod in kakor je bila podoba, bil je ves miren. Dr. Gudden je sam še sporočil v Monakovo, da stoji s kraljem dobro. Tisto popoldne pa ju dolgo ni bilo nazaj, šli so ju torej iskat. Preiskali so park in ob 11. po noči so našli kralja in doktorja — v jezeru. Nista še bila

sicer popolnem mrtva, toda rešiti ju ni bilo več mogoče.

Bila sta menda sedla na klop kraj jezera in se pogovarjala. V tem pa je vrgel kralj klobuk in zgornjo suknjo raz sebe ter skočil v jezero. Dr. Gudden skoči tak, kakor je bil, za njim, da ga reši, toda kralj močnejši od njega se brani in ga vsega okraspa po licu in čelu. Da je bil boj med njima hud, posname se lahko iz tega, ker se poznajo še globoke rane od kraljevih nohtov na zdravnikovem čelu. Izginiti se je to utegnulo kje malo pred 7. uro, kajti kralju se je ustavila ura 5 minut pred 7. uro.

Zmešnjava je bila seveda sedaj velika. Princ Luitpold je izdal patent, da prevzame sedaj vladu za princa Otona, brata ranjega kralja. Ta je po postavi pravi kralj, toda on je blazen in torej ostane vladu v roki princa Luitpolda.

Vojaštvo je že priseglo novemu kralju in princu Luitpoldu kot upravitelju države. Ljudstvo je ginjeno in govori še veliko mogočih in nemogočih reči o tej nesreči. Truplo ranjega kralja pa so v ponedeljek ob poludetih zvečer dekan Türk blagoslovili na dvorišču Berške graščine ter ga s tremi duhovniki spremili v Monakovo. Tje so ga v noči o poludveh pripeljali ter ga položili na mrtvaški oder v kraljevi palači.

Gospodarske stvari.

Koliko škode plevel dela.

Na plevel mora kmet vedno prav pazljiv biti, kajti po njem zemlja neizrečeno hitro ob vso moč pride.

Ni treba dokazov, koliko škode pleveli pridelovanim rastlinam narejajo, kakor sploh zemlji, celemu kmetijstvu in živinoreji. Kakor tolpa podgan v svinjskem koritu svinjam krmam najboljšo krmo požeró in svinje od korita celo odganjajo in kakor trop vrabljev na kokošjem dvoru domači perutnini najboljše zrnje izčivkajo, ravno tako odvzamejo pleveli koristnim rastlinam najboljšo rastlinsko hrano cele njive, prerastejo celo zemljišče in mu zrak, svetlobo in toploto jemljejo, zatirajo in preganjajo koristne rastline in tako kvarijo in manjšajo pridelek za petdeset in še več odstotkov. Nažeto žito je s plevelom pomešano in za prodajo nesposobno, med slamo se nahaja mnogo lese, nega plevelovega steblovja, katerega živina neče jesti, zato posebno krave dolgo časa med slamo izbirajo in se ne najedó, kar čas krmjenja po nepotrebnem podaljša, čas prebavljanja pa prikraja in prospanje živine zadržuje.

Preganjanje in pokončevanje plevela na lastnem polju in zemljišču je tedaj jedna najimenitnejših nalog vsakega kmetovalca. Po or-

ganib, kateri plevelom v njihovo razširjanje služijo in po sredstvih, ki v njihovo pokončanje služijo, razločujemo koreninske in semenske plevelce. Prvi se posebno najbolj po koreninah, drugi po semenih razširjajo. Za pokončanje plevelov je na prvem mestu skrbno čiščenje semenskih žit potrebno, da se k plevelom, ko so že itak na polju zasejani, še nove z žitnim semenom ne zasejajo. Kolikokrat se je že prej plevela čista njiva z žitnim semenom zaplevelila! Nič manj imenitno je zapleveljevo polje dobro in pridno obdelati, to pa o pravem času. Kdor o deževju plevel podarja, bode malo plačila imel za svoj trud in delo.

Skušnje, ki so jih s pokladanjem suhe in namočene turšice naredili.

Izbrali so 20 ovec, ki so bile vse precej jednako stare. Bile so namreč v drugem letu starosti. Deseterim se je dalo na dan po 625 gramov na glavo suhe turšice, drugim deseterim jednako starim ovcom pa isto množino turšice, ki je bila namočena. Da bi se namočena turšica ne izlužila t. j. da bi se katere redivne snovi, kakor beljakovina in soline, iz nje ne izvlekle, se je vzelo le toliko vode, kolikor je bilo potrebno, da se je rečena množina ravno prav namočila. Oboji skupini živali, ki so bile na poskušnji, ste dobivali drugo postransko krmo v jednaki meri in v jednaki dobroti. Po štirih tednih takega krmljenja ste se obe skupini zvagali in pri ti priliki se je pokazalo, da je tista skupina, ki se je s suho turšico krmlila za tri kilograme na glavo več pridobila, od one, ki je bila z namočeno turšico krmljena. Po drugih štirih tednih je bila pa teža prve skupine za 5 1/2 kilogramov na glavo viša, od druge skupine. To nejednako pridobivanje na teži mislijo si strokovnjaki iz tega pojasniti, da so ovce s suho turšico krmljene to bolj drobno in dobro prežvevale, kakor oni z namočeno mehko turšico krmljene in da so prve povžito krmo bolje prebavile in si okoristile, kakor druge, ki so mehko namočeno turšico bolj hlastno žrle pa tudi manj prebavile in si v korist obrnile. —

Sejmovi. Dne 21. junija pri sv. Trojici v slov. gor., v Rajhenburgu, v Vitanju, v Studenih pri Mariboru. Dne 22. junija pri sv. Juriju pri Celju, v Loki, v Sevnici in Šoštanju. Dne 23. junija na Zelenem travniku.

Dopisi.

Iz Konjic. (Slovenski kruh diši, a slovenski jezik mrzi.) Oplotniški ranocelnik je prav robato in ostudno to pokazal pri sodnijski obravnavi vršči se, proti njemu. Bil je konjiškega zdravnika dr. P. iz same ne-

vošljivosti in kruhoborstva dolžil, češ, da je hlapcu na fužinah, za pljučno vnetico bolanemu, preveč omamljivih zdravil dal in je ta zaradi tega umrl. Prišlo je do raztelesenja in to je nerazumljivo obrekovanje živo razkrilo. Zavoljo te hudobije od dr. P. zatožen, dobil je 40 gld. ali 8 dni zapora kazni in ta mala svotica se mu je le gledé na njegovo revščino prisodila. Ko začne pri obravnavi neka priča slovenski govoriti, jame silovasi dedej na obtožni klopi brecati, repenčiti se in sukati, da je skoraj sebe in svojo ženo z nje prekucnil. „Čujte, ta grdi jezik se mora poslušati, želopec mi preobrača, o j je toto „bindiš“ gnjusljivo itd.“ Da ga ni g. sodnik za to k redu pozval ali pokaral, ima se pač zahvaliti le njegovemu usmiljenju. Ko pa je bil obsojen na 40 gld. ali 8 dni ričeta, stopi razburjen z rokama mahaje pred sodnika ter s povzdignjenim glasom, kakor da bi bil v gledišču, reče: Vem, zakaj sem obsojen. Da bi bil Slovan, ne bi se mi bilo ničesar zgodilo, a ker sem pošten (!) Nemec, moram trpeti in me zadene kazen. Čudili smo se, da je tudi to ogromno razžaljenje g. sodnik tiho poslušal. Obsojen, ker je Nemec. Je prav smešno. Ranocelnik naše razmere sodi vse narobe. — Gospod ranocelnik, Vam slovenski jezik in gotovo tudi narod preseda, zakaj pa ne greste tedaj med svoje Nemce, saj Vam nihče ne brani, naopak, povsodi so se Vas ljudje radi odkrižali, v Majšbergu, Poličanah, Šmarju. V slednjem kraju so Vam v sredi zime šipe pobili samo za to, da so vas iz stanovanja spravili. Pa tudi v Oplotnicah bi se Vas radi znebili. Nemec ste, pa ne znate dve besedi pravilno pisati, še manje pa je sloga v Vašem pisanju najti. Prvošolec na gimnaziji gotovo bi ne shodil, ko bi, kakor Vi, nemščino trpinčil. — Slovenci, glejte, kakošni ptički se pri nas redijo! Pa še nekaj gre o njem omeniti, fužinski hlapec je za pljučno vnetico umrl, a on je trdil, da je zastrupljen; na glažuti pa je nekdo umrl zares po mišnici zastrupljen, a ranocelnik je spoznal kljub pljuvanju in driski, da so se mu pljuča vnela. Kaj ne, da jo ta zna dobro?

Iz Breškega okraja. (Vrli žandarji in zvesti župan.) Čeravno v Brežicah ni kaj dosti prijaznosti za slov. kmete, žandarje pa imajo kaj izvrstne, med temi se najbolj odlikujeta gg. Franc Laibacher in Franc Koražija. Ona sta se vsakokrat izkazala zvesta služabnika, posebno pa sta od pretekle jeseni in do zdaj še pokazala, kaj zvesti orožnik velja. Spravila sta na dan celo jato tatov in razbojnikov, takih tičkov, da jih je človeka groza in strah. Pri temu sta mnogo pomagala g. Franc Podvinski, izvrstni župan in g. Janez Urek, oba iz občine Globočke in še neki drugi. Hudobnih tičev pa je največ v Piršenbergu doma, uže od nekdanj sumljivi okolici, in to še sinovi